

Nagy fájdalmak hasogatják a pártot, a betegszobából mégsem hallatszik jajveszék. Inkább fojtott vita a kezelés módjáról. Legutóbb múlt szombaton tartottak konzíliumot, amelyet egyébként tisztújító küldöttgyűlésnek neveztek. Aki viszont fülel és figyel, az sok mindent megérthet ebből a politika lényegét illetően.

GYÉMÁNT MARIANN ezt tette.

TUDJUK? MERJÜNK? TESSZÜNK?

TISZTÚJÍTÓ KÜLDÖTTGYŰLÉS AZ SZDSZ-BEN

Voltaképpen már jó ideje az oki és a tüneti terápia hívei között folyik a vita, amely a küldöttgyűlésen az utóbbiak javára látszott eldőlni.

„Másfél év telt el a választások óta, és az SZDSZ változatlanul 4-6 százalékon áll. A párt a mai napig nem tudta visszaszerezni egykori választói bizalmát. Az SZDSZ csak akkor növelheti támogatói számát, ha képes valódi alternatívát nyújtani mind a kormánydallal szemben, mind az ellenzéken belül” – állította fel a diagnózist a pártelnök.

S mi lenne a kezelés módja? A hivatalos verzió szerint az „álviták” és „álproblémák” lezárása, a párt egységes ál-

laspontjának egységes kommunikálása, az egyenlő távolságtartás a jobb- és a baloldaltól, a fiatalítás, a főváros és a vidék immár az ügyvivők számában is mérhető egyensúlya.

A recept a többség számára elfogadhatónak látszik. Igaz, Pető Iván – nem először, s igencsak jelzésértékűen – hátralép, nem jelölteti magát ügyvivőnek, Bauer Tamás szintúgy. Mécs Imre levelet intéz a küldöttgyűlés tagjaihoz: „...köztudomásúvá vált, hogy Magyar Bálint elnök 12 megyei választmány elnökével megegyezett mind a vidéki, mind a városi (nyilván a fővárosi – a szerk.) ügyvivők ajánlott listájában, s ez tükröz-

Haktól (középen) bocsánatot kért a párt

Régi-új ügyvivők: Kuncze és Demszky

ződött már a jelölésekben is. Ezt liberális és demokratikus elveinkkel, valamint nemes hagyományainkkal összeférhetetlennek tartom, s bár korábban is történtek kísérletek a választások befolyásolására, ennyire nyersen még nem jelent meg a központosító, antiliberalis akarat.”

A küldöttgyűlés mindazonáltal hisz vagy hinni akar

a gyógymódban, s – még a vita előtt – megadja a mandátumot azoknak, akik az új koncepció végrehajtására vállalkoznak. Erre már csak azért is lehet esély, hiszen ha maradt még némi elegancia a magyar politikai életben, az a szabad demokratáknak köszönhető. Ez az a párt, amelyik nem osztódásban keresi a gyógyírt belső bajaira, itt nincsenek

hangos kiátkozások és kizárások, s nem botokkal felfegyverzett nehézfiúk segédletével akarják bevenni az ellenérdekű felek az elnöki irodát. Aki pedig visszavonul az első vonalból, nem azért teszi, mert nem szeretné, ha tömött zsebei túlságosan feltűnnének.

Ám aztán furcsa dolgok történnek. Bár az urnában már ott a felhatalmazás az új

kor, majd egy évvel későbbi leváltásakor – képes volt kigazítani tévedését, s amely csak úgy újulhat meg, ha egykori önmagát vállalja tovább, Karinthy szelleme kísért.

Mert Bauer felidézi „azt a régi SZDSZ-t, amely tíz évvel ezelőtt a kommunista állampárttal szemben konfliktust vállalt az MDF-fel, összefogott a Fidesszel és a kisgazdákkal, és megnyerte a nép-

A küldöttgyűlés még a vita előtt megadta a mandátumot a vezetőségnek

Bauer Tamás felidézte a régi SZDSZ-t

stratégáknak, a vita során egyre többször hangzik el Pető Iván, Kis János, Tamás Gáspár Miklós, Bauer Tamás, Eörsi István, Vásárhelyi Miklós neve. Azoké, akik soha nem adták áldásukat tüneti kezelésre. S Hack Péteré, akitől ügyvivővé választása révén kér bocsánatot a párt. Amikor pedig Bauer Tamás arról az SZDSZ-ről kezd beszélni, amely egyszer már – kilenc évvel ezelőtt, Tölgyessy Péter megválasztása-

szavazást, azt a régi SZDSZ-t, amely öt évvel ezelőtt a gazdasági válsággal, az inflációval, a munkanélküliséggel meg a nacionalista külpolitikával szemben összefogott az MSZP-vel, konfliktust vállalva a Fidesszel, és megnyerte a stabilizációt, a privatizációt, a nyugdíjreformot, az igazságügyi reformot, az alapszerződéseket és a NATO-tagságot. Azt a régi SZDSZ-t, amely, ha a jobboldal az alkotmányos rendet támadta, nem a kivárást választotta, hanem maga kezdeményezte a Demokratikus Chartát... Azt a régi SZDSZ-t, amelyben nem rögtönöztünk, hanem tudtuk, nem helyezkedtünk, hanem mertük, és nem road show-ztunk, hanem tettük”.

Lehet, hogy a szabad demokraták annyira megszerették Rodostót, hogy nem feledhetik Zágont? Hiszen, ahogy Karinthynál elszabadul a röhögés, megállíthatatlanul és feltartóztathatatlanul, úgy tör ki, úgy vet egyre magasabb hullámokat s úgy válik mind dübörgőbbé a taps... ■

Kedves

(NYILVÁNOS MAGÁNLEVÉL)

Kedves Géza!

Nem akarhol, a Marx Károly Közgazdaság-tudományi Egyetem nemzetközi kapcsolatok tanszékén együtt töltött évek miatt tegezlek, de mi tagadás, valahogy nehezen áll rá a szám. Normális esetben ez a beszédmód a felek között bizonyos minimális világnézeti „cinkosságot” feltételez, s megvallom, ma már megrémülnék attól, ha valaki felfedezne bennünk bárminemű hasonlóságot.

Persze volt ez másképp is. A nyolcvanas években például becsültelek, mert a karrieredhez szükséges közéleti mimikrit csupán a kellő mértékben gyakoroltad, és a tanszék – egyébként akkor már nyitott – légkörében a meggyőződésedhez, négy szemközt, mindig ragaszkodtál. Nem törleszkedtél (nem is volt kíváncsi), óráidon jobbra azt mondtad, amit gondoltál, s csak néha azt, amit (néha bizony) kellett. Mindezt elfogadható életstratégiának éreztem egy felvidéki nemesi család sarjától, sőt rokon-szenveztem is veled, noha nem mondhatom, hogy elkápráztattál. Rokonodhoz, Antall Józsefhez hasonlóan akkoriban te is alámerültél, ügyelve rá, hogy ahová bevacolsz, az mégse a puha diktatúra valamely ridegebb zuga, hanem lakályos hely legyen. Márpedig az egyetemen téged nem nyomtak el, nem mellőztek, ha csak azt nem tekintjük undok elvtársi vegzálásnak, hogy pártállami segédlettel hosszabb időre „számúzzettél” a napsütötte Kaliforniába.

Félre ne értsd, nem ironizálok. Csupán rögzítem a személyes tapasztalatot, miszerint Jeszenszky Géza sem bizonyult hősnek egy olyan világban, amelynek elmúlása, szerencsére, nem is követelt ilyen áldozatot.

Útjaink szakmailag aztán elkanyarodtak, s jöllehet az első lakitelki sátorban találkoztunk még, később már csak távolról tudtam felfelé ívelő, mégis egyre lehangelőbb politikai pályádat követni.

Az első hibád, kedves Géza, alighanem az volt, amikor a rendszerváltás érzelmi gomolygásában téged is elfogott a neveltségesséig pontatlan úri póthősiesség. Alámerülőként te se tudtad a „komcsiknak” (és épp a legjobbaknak) megbocsátani, hogy a nyolcvanas években a rendszernek szinte minden pontján lehetett már nemet mondani. A demokratikus ellenzéknek és a média bátrabb szereplőinek pedig nem szíveskedtél úrilag elnézni, hogy legtöbbször a maga helyén ki is merete mondani a nemet, s ily módon nálad kissé többet kockáztatott.

Ilyen egyszerű ez. A hamis politikai ítélezések, a Jó-Gonosz-világkép eredete gyakran pszichikai. Csodálkozva láttam, ahogy a felszínre rugaszkodó decens docensből egy huszárvágással a nem létező